

EXCURSIÓ
 À LAS
 ILLAS MEDAS.

SETEMBRE 1884.

Trobantme à Palamós á fi de passar alguns dias ab uns amichs, vareig aprofitar la meva permanencia en dita vila pera visitar alguns llochs poch coneguts. Un d' aqueixos son las ruinas del castell de Vilaromans, distant una hora poch més ó menys de Palamós. Sa situació es molt pintoresca; alsantse aquellas ruinas en lo cim d' un puig tot cobert d' alsinas sureras y pinedas, damunt de las que trehuen lo cap las negras torras y enrunadas murallas amantelladas d' eura. Prop d' allí está lo poble de Calonge, celebrat per sa industria tapera. Te algunas casas antigüas; pero lo més notable es lo casal dit lo Castell, avuy dia convertit en casa de la vila, sent de remarcar lo gran pati ab la escala d' honor, adornat ab finestrals gòtichs de finas columnetas. La part del darrera del dit casal, está defensada per alts torricons, indicant que en altres temps degué ser una fortificació important.

Després d'haber permanescut alguns dias á Palamós, un bon matí d'un clar dia del mes de Setembre empenia ab dos amichs lo camí envers las Medas. Com la jornada debia ser llarga, llogarem una tartana, y per un molt mal camí, mes deliciosament pintoresch, nos dirigirem á Torruella de Montgri. No 'm detindrè á descriure aqueixa vila, atés que ja ho ha sigut varias vegadas, y sols de passada parlaré del preciós tapis que 's conserva en la sacristia de la parroquia, y que segons diuhen es un dels quatre que adornavan lo saló de casa Moya, de Barcelona. A mon entendre, es francés y porta la següent inscripció:

Alexandro duscit Roxana uxore;

y 'l recomano als aficionats á aqueixa classe d'objectes.

Al mitjdia pujabam á la tartana, emprenent la marxa següent un camí que atravessa las planurias de la Gola del Ter, y al cap d'una estona, al mitj del blau mar, descubriam las grans rocas que forman las illas Medas. Dificilment se pot donar res més pintoresch que aquellas rocas, illuminadas per lo sol rogent, propi de las postas del mes de Setembre; destacant llurs capritxosas formas entre dos blaus, l'obscur del marge, y 'l clar verdós del cel. Dintre d'un rato arribavam al poble del Estartit, situat á la vora meteixa de la aygua. Aquell poble es una reunió de casetas de pescadors. En altre temps, quan lo coral estava de moda y tenia estima, hi havia una especie de 'benestar en lo citat lloch, mes ara sembla que no conta ab altres recursos que la pesca d'anxovas, que segons diuhen, son molt estimadas, y 'l conreu dels magres camps dels encontorns. Trobantnos á la platja se presentá un marinér que 's oferí á trasportarnos ab la seva barqueta, y com es molt servidor, crech conve-

nient dir lo seu nom, que es Joseph Flaquer y Pagés, per si algú desitja visitar las illas. La mar estava tranquila y 'l vent favorable, y així al cap de poch rato atracavam á la major de las illas.

Las Medas están situadas als 42° 03' latitut Nort, y als 9° 28' longitut Est, meridiá de Cádiz, y com á 700 metres de distancia del poble del Estartit, y son formadas per dos illots. La més gran, que está situada més al N. O., te mitja milla de llarch y dos y mitja millas de circumferencia y es ahont hi ha l' far y la petita guarnició de tropa. La altra es més petita, com d' uns 840 pams d' extenció, y además unas rocas aisladas, enterament inaccesibles, una d' ellas de forma piramidal, anomenada *Lo c... Bernat*.

Nosaltres desembarcárem en la major y pujant per una pendent bastant escabrosa arribárem al cim, que es format per un pla tot cobert d' herba, alsantse un poch en lo costat que mira al continent, ahont está situat lo far que es de tercer ordre y de llum fixa. En lo mitj del pla hi ha la barraca del senyor Gobernador y á poca distancia una altra barraca que serveix de quartel á la petita guarnició. En los costats que miran cap á terra y al golf está artillada ab alguns canons que son mes notables com objectes arqueològichs que com máquinas de guerra, y á fi de donarne una idea copiaré algunas de las inscripcions:

« *Cañón Azemino 3.º—Sevilla 14 de agosto de 1799.*

Cobres de México y Riotinto.

Cañón Balbastro 2.º—Sevilla 25 de abril de 1789.

Cobres de México y Riotinto.»

Y així n'hi havia tres ó quatre més, y per terra y desmon-

tats varis altres y alguns obusos, verdaderas antiguallas, que serían objectes bastant curiosos per un Museo.

Lo primer que s' ocupá de las Medas fou lo poeta Avienus y las anomena *Malodes*.

Los romans sense cap dupte las degueren visitar, donchs al fer los fonamens del far s' hi trobaren alguns restos que indicavan sa presencia en dit punt.

En la Edat Mitja, *Meda* era sinonim d' illa; més avuy dia ab aqueix nom tothom enten las petites illas situadas en lo litoral ampurdanés.

Modernament se distingiren bastant per las heroicas defensas que feren durant la guerra de 1794 contra la república francesa y després en la de 1808, en que fou tanta la fam que passaren los seus defensors, que ha passat á ser proverbial en l' Ampurdá *la fam de las Medas*. En lo costat que mira al N E. ni há una cova ahont s' hi troban varias inscripcions fetas la major part per los seus defensors durant las ditas guerras.

Lo panorama que presenta lo golf de Rosas, vist desde las illas, es realment grandíós. Lo mar estava tranquil y blau y solcat ab totas direccions per petites naus ab las sevas velas blancas, que vistas desde alli semblavan aucells marins. Las montanyas de la costa, iluminadas per lo sol ponent, prenian colors rosats brillants, reflectantse dintre del aygua, y blancas bromas s' alsavan en la inmensitat fent confondre lo mar ab l' espay. L' elevat Pirineu treya sa fosca silueta blava per sobre de tot destacantse com un retallat cortinatge sobre 'l cel daurat d' una tranquila tarde de la tardor. Estavam embadalits y sols la quietut era interrumpuda pels crits de las gavinas que anavan á refugiarse entre las rocas pera passarhi la nit.

Així crech que hauriam hagut de passarla també nosaltres si no hagués sigut per la veu del nostre patró que 'ns avisava de tornar cap á terra, abans no 's fes fosch. Ab poch rato baixárem de la roca, y á son peu hi trobárem lo llahut y embarcantnos bogárem cap á terra.

Arribats á l'Éstartit, atravessárem lo poblet y pujant á la tartana emprenguerem lo camí de retorn á Torruella, ahont s' hi arribá al fosquejar, y sense pararnoshi continuárem envers la Escala, arrivanthí á las nou de la nit, dirigintnos á la posada de 'n Joseph Lloveras.

La població de la Escala está bonicament situada á la vora del mar y poch ofereix de notable, cridant la atenció las moltas balas que 's veuen clavadas en las parets de varias casas per la escuadra francesa durant la guerra de la Independencia. En lo carrer del Hospital, núm. 2, n' hi ha una ab la següent inscripció: «24 Maig 1809».

Després visitárem tot de pas las vinyas ahont estigué en altre temps situada Ampurias, admirant lo preciós y abandonat mosáich del sacrifici d' Ifigenia, essent de temer, si no 's prenen algunas precaucions, la total desaparició del meteix abans de poch.

De allí 'ns dirigirem á Sant Martí y ben tost passárem lo gual del Fluviá per Sant Pere Pescador, poble que recomano especialment als paissagistas, y passant per Castelló d' Ampurias arribavam cap al tart á Figueras, ahont dono per terminada la excursió.

PERE DÓRIA.
